

POLONYA YATIRIM TEŞVİKLERİ

Polonya, Orta ve Doğu Avrupa'da doğrudan yabancı yatırımlar bakımından en çok tercih edilen ülkeler arasında yer almaktadır. İstikrarlı ekonomik büyüme, artan AB Fonları ve diğer teşvikler Polonya'nın yatırım açısından cazibesine katkıda bulunmaktadır. Polonya hükümetinin yabancı yatırımcıları özellikle de **imalat sanayi, ulaşım, iletişim, yeşil teknolojiler** alanında sunduğu destek programları ile ülkenin yatırım destinasyonu olarak çekiciliğini artırmaktadır.

Polonya, yerli ve yabancı yatırımcı arasında herhangi bir ayırım gözetmeden birçok alanda farklı destek unsurlarıyla birlikte yatırım teşvikleri sunmaktadır. Yatırım teşvikleri;

- AB Fonlarından hibeler, yatırım ve istihdam, Ar-Ge faaliyetleri, çevrenin korunması, eğitim programları, lojistik, yenilebilir enerji gibi alanlar için tasarlanmış ulusal programlar için hibeler,
- Polonya hükümeti teşvikleri (Ar-ge projeleri, Çevresel Projeler, Polonya Ekonomisi İçin Önem Arz Eden Yatırımların Desteklenmesine İlişkin Program)
- Özel Ekonomik Bölgelerde Kurumlar Vergisi Muafiyeti
- Gayrimenkul Vergisi Muafiyeti
- İleri Teknoloji ve Ar-Ge Şirketleri için Teknoloji Parkları
- Yeni Teknoloji Alımı için Tecihli Vergi İndirimleri
- Ar-Ge Merkezleri için Tecihli Vergi İndirimleri

Polonya, AB Uyum Fonlarından bölgede en çok yararlanan ülke olarak 2021-2027 döneminde 66,8 milyar Euro Fon alması öngörülmektedir. Söz konusu Fonların, yenilikçi ekonomi, Ar-Ge, altyapı, enerji ve sağlık yatırımlarında kullanılması planlanmaktadır.

1. Yatırım ve İstihdam Hibeleri

AB Fonları dışındaki devlet yardımları, 5 Temmuz 2011'de Bakanlar Kurulu tarafından kabul edilen **2011-2023 Polonya Ekonomisi İçin Önem Arz Eden Yatırımların Desteklenmesine İlişkin Program** temelinde sağlanmaktadır. Söz konusu Program, Polonya ekonomisi için önceliğe sahip yatırımların artırılması amacı ile tasarlanmış olup, öncelikli sektörler;

- Otomotiv sektörü
- Elektronik ve beyaz eşya sektörü,
- Havacılık sektörü,
- Biyoteknoloji sektörü,
- Gıda işleme sektörü,
- Modern hizmetler sektörü,
- AR-GE

Öncelikli sektörlerin yanı sıra, asgari maliyeti **750 milyon PLN ve en az 200 yeni istihdam veya 500 milyon PLN ve 500 yeni istihdam** sağlayacak diğer sektörlerdeki imalat yatırımları da yatırım teşviklerinden yararlanabilmektedir.

Destek Programı kapsamında başlangıç yatırımları için istihdam yaratacak yeni işyerlerinin oluşturulması için **istihdam hibesi** ve yeni yatırım desteği **yatırım hibesi** sağlanmaktadır.

Hibe miktarı, yeni istihdam sayısı, yatırımın lokasyonu, insan sermayesi (toplam istihdamda üniversite mezunlarının payı olarak değerlendirilir) ve sermaye harcamaları da dahil olmak üzere, çeşitli faktörlere dayalı olarak değişmektedir.

Her bir proje, Program kapsamında düzenlenen detaylı kriterlere dayalı olarak münferit bir değerlendirmeye tabidir. Polonya Yatırım ve Ticaret Ajansı (PAIH), yatırım projelerinin dosyasını hazırlamak ve sağlamakla ve ayrıca mali destek sağlamanın tüm prosedürünü yerine getirmek için gerekli olan tüm belgeleri hazırlamakla sorumludur.

İstihdam Hibesi

Yukarıda belirtilen sektörlerde yapılan yatırımlarda, yaratılan **her yeni istihdam için 7500 PLN ile 15.000 PLN**, Ar-Ge yatırımlarında 10.000 PLN ile 20.000 PLN tutarında hibe verilmektedir. İşgücüne eğitim faaliyeti alınması/sağlanması durumunda ise her bir kişi için ilave 5000-7000 PLN hibe verilmektedir.

Yatırım Hibesi

Destek miktarı, yatırımın stratejik, yenilikçi veya Ar-Ge yatırımı olmasına göre değişiklik göstermektedir. Stratejik ve yenilikçi yatırımlarda, yatırım maliyetinin %5-%25'i oranında hibe verilmektedir. Ar-Ge yatırımlarında ise bu oran %15-%25 şeklindedir.

Desteklerden Yararlanma Koşulları

Yatırımın değerlendirilmesine yönelik aşağıda belirtilen kriterlerden yatırımın yapıldığı yere bağlı olarak en az 4-6 kriterin sağlanması gerekmektedir.

Yatırım Hibesi (her biri 1 puan)	İstihdam Hibesi (her biri 1 puan)
Stratejik Sektörde Yatırım	Yapılan İşlem Türü
Yüksek İhracat Geliri	Yüksek İhracat Geliri
Ulusal Kümeye Üyelik	AR-GE Faaliyeti Yürütme
AR-GE Faaliyeti Yürütme	Uluslararası uzantılı iş hizmet merkezi kurma
Mikro, küçük veya orta ölçekli işletme status	Mikro, küçük veya orta ölçekli işletme status
Uzmanlaşmış bir iş ortamı oluşturma	Yatırımın az gelişmiş veya yüksek işsizliğin olduğu bölgelerde yapılması
Çevreye minimum zarar	Yüksek ücretli bir iş ortamı oluşturma
Yatırımın az gelişmiş veya yüksek işsizliğin olduğu bölgelerde yapılması	Çevreye minimum zarar
Mesleki okullarla işbirliği ya da işgücüne eğitim sağlama	Mesleki okullarla işbirliği ya da işgücüne eğitim sağlama
İşgücünün şartlarını iyileştirmeye yönelik çalışmalar yürütme	İşgücünün şartlarını iyileştirmeye yönelik çalışmalar yürütme

Başvuru Süreci

Destek Başvuruları Polonya Yatırım ve Ticaret Ajansı (PAİH)'e yapılmaktadır. İlk değerlendirmenin ardından PAİH tarafından hazırlanan dökümanlar Bakanlar Komitesine sunulmakta, olumlu karar çıkması durumunda yatırımcıya teklif sunularak Kalkınma, Çalışma ve Teknoloji Bakanlığı ve yatırımcı arasında 30 gün içerisinde destek anlaşması imzalanmaktadır.

2. Özel Ekonomik Bölgelerde Vergi Muafiyetleri

Polonya'da, üretim ve hizmetlerin imtiyazlı şartlarla yürütülmesine yönelik ülke genelinde 14 Özel Ekonomik Bölge kurulmuş ve bu bölgelerde yapılan yatırımlara yönelik vergi muafiyeti desteği sunulmuştur. 2018 yılında yapılan değişiklik ile Özel Ekonomik Bölge ayrımı kaldırılmış ve Polonya genelinde yatırım yeri ayırt edilmeden gerçekleştirilen tüm yeni yatırımlara asgari şartları sağlamak koşuluyla gelir ve kurumlar vergisi muafiyeti yürürlüğe koyulmuştur. Halihazırda desteklenen özel ekonomik bölgelerin faaliyeti de 2026 sonuna kadar uzatılmıştır. Bu durum, şirketlerin Kurumlar Vergisi muafiyetinden faydalanabileceği sürenin uzatılması anlamına gelmektedir.

Bunun yanı sıra, bölgesel gelişmişlik farklarını azaltmak üzere az gelişmiş bölgelerde yapılacak yeni yatırımlara yönelik bölgesel devlet yardımları programı altında vergi muafiyeti uygulaması geliştirilmiştir.

Bölgesel Devlet Programından yararlanabilecekler;

- Yeni kurulan işletmeler
- Mevcut işletmenin üretim kapasitesi artırımı
- Mevcut işletmenin ürün çeşitlendirmesi, daha önce üretilmeyen yeni bir ürün üretimi
- Mevcut işletmenin üretim sürecinde ciddi değişiklik yapması
- Tasfiye edilen veya edilecek olan bir işletmenin varlıklarını satın alan yeni işletmeler.

Yatırımın Mazowieckie bölgesinde yapılması durumunda, sadece yeni ekonomik faaliyetler desteklenmektedir.

Devlet yardımları kapsamında kurumlar vergisi muafiyetinden faydalanabilecek sektörler;

- Patlayıcı, alkol ve tütün ürünleri, çelik üretimi, enerji üretimi ve dağıtımı, toptan ve perakende ticaret, yapı ve inşaat faaliyetleri, konaklama ve yeme-içme hizmeti ve oyun merkezleri dışında kalan tüm imalat sanayi sektörlerinde faaliyet gösteren işletmeler

Metalurji, demir ve çelik, kömür ve ulaşım sektöründe faaliyet gösteren işletmeler AB Kuralları gereği desteklerden faydalanamamaktadır.

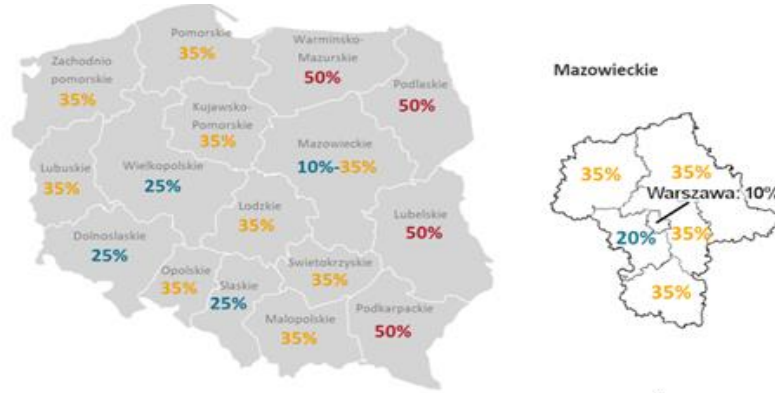
- Profosyonel iş hizmeti sunan seçilmiş sektörlerde (bilgi teknolojileri hizmeti, doğal ve teknik bilim alanlarında Ar-Ge çalışmaları, denetleme ve muhasebe hizmeti, teknik araştırma ve analiz hizmeti, çağrı merkezleri, mimarlık ve mühendislik hizmetleri) faaliyet gösteren işletmeler.

Vergi muafiyeti oranı yatırımın yapıldığı yere göre değişmektedir. Yatırımcının faydalanacağı azami vergi destek tutarı aşağıdaki haritada gösterilmektedir. KOBİ'lere bu desteklere ek olarak %10-%20 oranında ilave vergi desteği sağlanmaktadır.

Desteğe konu olabilecek yatırım kalemleri;

- yatırım yeri tahsisi, sabit yatırım kalemlerinin alımı, geliştirilmesi veya yenilenmesi (makina teçhizat alımı, bilgisayar programı temini, lisans ve sertifikasyon giderleri)
- Yeni istihdam edilen işçilerin 2 yıllık ücretleri.

Yatırım Bölgelerine Göre Azami Vergi Muafiyet Oranları

Destek süresi

Sağlanan destek süresi yatırımın sektörüne ve işletmenin büyüklüğüne bakılmaksızın yatırım bölgesine göre 10-15 sene arasında değişiklik göstermektedir.

BÖLGELERE GÖRE VERGİ MUAFIYETİ ve SÜRESİ				
Bölgelerin Destek Yoğunluğu	% 10, %20, %25	% 35	% 50	
Süre	10 yıl	12 yıl	15 yıl	
Bölgeler	Dolnośląskie Wielkopolskie Śląskie Podregion Batı Varşova Orta Varşova	Kujawsko-Pomorskie, Lubuskie, Łódzkie, Małopolskie, Opolskie, Podregiony Woj. Pomorskie, Świętokrzyskie, Zachodniopomorskie, Podregiony Woj. Mazowieckiego: Ciechanowsko-Płocki, Ostrołęcko-Siedlecki, Radomski i Warszawski Wschodni	Lubelskie Podkarpackie Podlaskie Warmińsko-Mazurskie	

Desteklerden Yararlanma Koşulları

İşletmelerin yatırım desteğinden faydalanabilmesi, karşılaşması gereken asgari yatırım tutarı gibi nicel ve yatırımın kapsamına ilişkin niteliksel kriterlere uygunluk doğrultusunda ilgili Özel Ekonomik Bölge Yönetiminin kararı ile mümkün olmaktadır.

Asgari yatırım tutarı, yatırım yapılacak bölgeye ve ilgili bölgedeki işsizlik oranına ve işletmenin büyüklüğüne göre değişiklik göstermektedir. İşsizliğin yüksek olduğu bölgelerde gerekli asgari yatırım tutarı düşmektedir.

Nicel Kriter: Gerekli Asgari Yatırım Tutarı

Bölgedeki İşsizlik Oranı/ Polonya Genel İşsizlik Oranı	Asgari Yatırım Tutarı (milyon PLN)			
	Büyük Firma	Orta Ölçekli	Küçük Firma Ar-Ge Yatırımı	Mikro Ölçekli Firma
< Milli Oranın %60'ı	100	100	100	100
% 60 – 100	80	16	4	1.6
% 100 - 130	60	12	3	1.2
% 130 – 160	40	8	2	0.8
% 160 – 200	20	4	1	0.4
% 200 - 250	15	3	0.75	0.3
> % 250	10	2	0.5	0.2
% 60 – 100	80	16	4	1.6

Nitel Kriterler: Yatırım yerine bağlı olarak 10 Kriterden en az 4 kriterin karşılanması gerekmektedir.

Sürdürülebilir ekonomik gelişme (her biri 1 puan)	Sürdürülebilir sosyal gelişme (her biri 1 puan)
Milli yatırım politikaları ile uyumlu yüksek potansiyel arz eden sanayilere yönelik projeler (<i>makina, elektrik, elektronik, havacılık, hijyen ürünleri, ilaç ve tıbbi cihazlar ve ürünler, gıda ürünleri, telekomünikasyon, bilgi hizmetleri, eko ürünler ve teknolojiler, ulaşım araçları, hammadde ve plastik geri dönüşüm, profesyonel hizmetler</i>)	Yüksek ücretli / uzmanlaşmış işyerleri yaratmak ve istikrarlı istihdam sağlama
İhracat yönlü yatırımlar	İşgücünü eğitim ve profesyonel nitelikler kazandıracak şekilde destekleme ve teknik ve sanat okulları ile işbirliği içinde olma
AR&GE faaliyeti olan projeler	İşgücüne ek ödeme ve fayda sunmak
Milli kümelerin gelişimi	Çevreye zarar vermeme ve çevre dostu teknolojiler kullanma
Mikro, küçük veya orta ölçekli işletme status	Yatırımın az gelişmiş veya yüksek işsizliğin olduğu bölgelerde yapılması

3. Yatırım Yeri Gayrimenkul Vergisi Muafiyeti

Belediyeler tarafından yatırım arazisi, yatırım faaliyetiyle ilgili yapı, bina ve bölümlerine ilişkin yerel vergiler veya gayrimenkul vergisi muafiyeti desteği sağlanmaktadır. Yeni başlayacak yatırımın sabit, hukuki ve fiziki varlıklarına ilişkin maliyet ve yeni istihdama yönelik maliyetler çerçevesinde değerlendirme yapılarak destek tutarı tespit edilmektedir. Yatırıma başlamadan önce ilgili vergi dairesine bildirimde bulunulması gerekmektedir. Destek koşulları ise yatırım tamamlandıktan itibaren bölgede en az 5 sene (KOBİ'ler için bu süre en az 3 yıl) faaliyette bulunması ve yatırımla öngörülen istihdamın da 3 yıl içerisinde gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Yatırım kapsamında söz konusu destek unsurundan 3 yıllık mali dönemde en fazla 200 bin Euro tutarında faydalanabilmektedir.